

Statusrapport for Tip Tab Tynde

Et tilbud til børn med overvægt og deres forældre

Skoleåret 2021-2022

Foto: Colourbox

Indledning

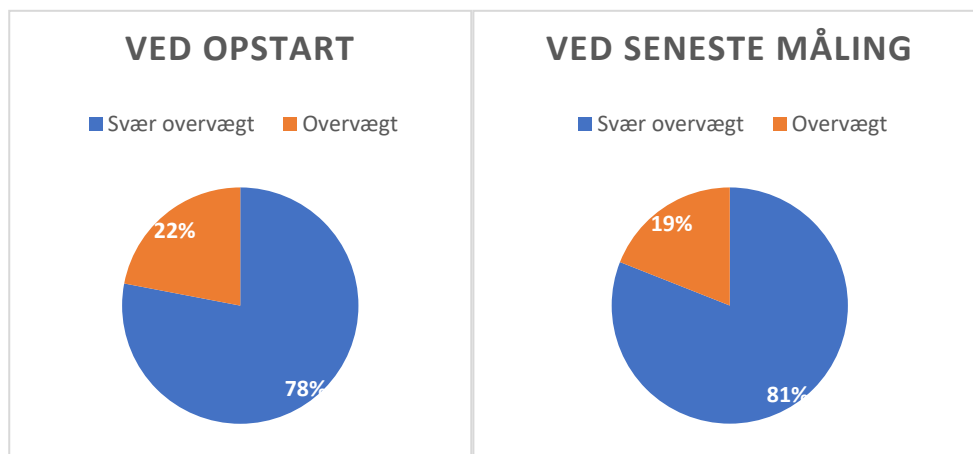
Denne statusrapport beskriver, hvordan det er gået for de børn, der har deltaget i Tip Tab Tynde i skoleåret 2021-2022 samt samarbejdet omkring indsatsen. I rapporten beskrives både resultater og særlige fokuspunkter for skoleåret 2021-2022.

Resultater

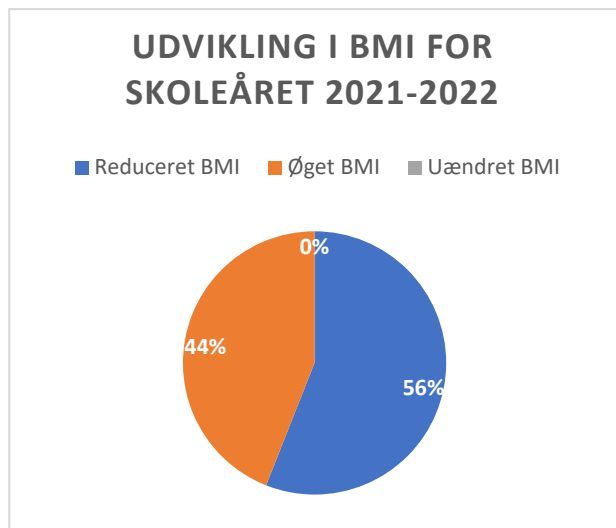
I skoleåret 2021-2022 er 12 nye børn blevet indskrevet i Tip Tab Tynde. To af børnene er dog af forskellige årsager stoppet efter 1-2 samtaler. I alt har 27 børn deltaget i Tip Tap Tynde i skoleåret 2021-2022, idet 17 børn, som blev indskrevet i skoleåret 2020-2021, har deltaget i indsatsen i hele eller dele af skoleåret 2021-2022.

Udviklingen i børnenes BMI er registreret med henblik på at vurdere, om Tip Tab Tynde-indsatsen har en effekt på børnenes overvægtsproblematikker. Hos børn varierer BMI efter alder og køn og vurderes derfor efter kønsspecifikke og aldersstandardiserede BMI-kurver og grænseværdier. BMI skal dog i alle aldersgrupper tolkes med en vis forsigtighed, bl.a. fordi BMI ikke tager højde for fordelingen af fedt og muskler. Det er desuden vigtigt at skelne imellem henholdsvis 'moderat overvægt' og 'svær overvægt', da det i særlig grad er svær overvægt, som medfører fysiske helbredsrisici.

Børnenes BMI-målinger viser, at de børn, som er indskrevet i projekt Tip Tab Tynde generelt har væsentlige overvægtsproblematikker. Ved seneste måling var hele 81 pct. af børnene svært overvægtige.

I nedenstående diagram ses udviklingen i BMI blandt de børn, som deltog i Tip Tab Tynde i skoleåret 2021-2022 fra barnets opstart i indsatsen (opstartsmåling ved indskrivningstidspunkt) til seneste måling i skoleåret 2021-2022.

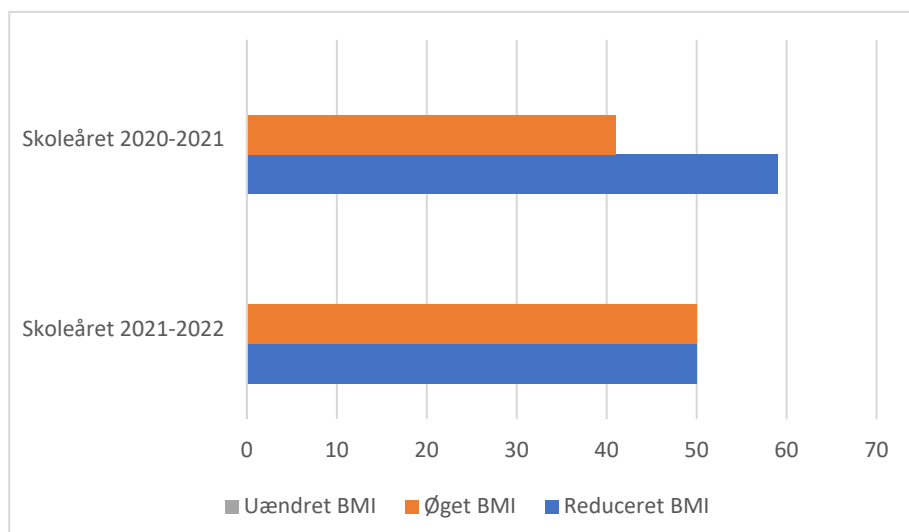

Blandt de 27 børn, som indgår i statusrapporten om Tip Tab Tynde i skoleårene 2021-2022, er der sket en reduktion i børnenes BMI for 56 pct. af børnenes vedkommende. For omkring 44 pct. af børnenes vedkommende er der sket en stigning i BMI. Resultatet for skoleårene 2021-2022 adskiller sig i en lille grad fra resultatet fra skoleåret 2020-2021, hvor der skete en reduktion i BMI på 61 pct. I skoleåret 2020-2021, hvor 41 børn indgik i opgørelsen, sås øget BMI 34 pct. og uændret BMI 5 pct. af børnenes vedkommende.

Det skal bemærkes, at der hos børnene fortsat eksisterer væsentlige overvægtsproblematikker. Den seneste måling for skoleåret 2021-2022 viser, at der er sket en udvikling i øget BMI på 10 procentpoint i forhold til resultatet for skoleåret 2020-2021.

Ingen af de børn, som har deltaget i Tip Tab Tynde i skoleåret 2021-2022, var normalvægtige ved seneste måling.

Når udviklingen i børnenes BMI opgøres efter indskrivningstidspunkt, ses der visse forskelle i børnenes BMI-udvikling fra opstartsmåling til seneste måling i skoleåret 2021-2022.

Særligt for de børn, som har været indskrevet i Tip Tab Tynde i mere end ét skoleår, er det kun i begrænset omfang lykkedes at reducere børnenes BMI. Det bør derfor overvejes, om indskrivningsperioden i indsatsen skal begrænses. I så fald skal der ved manglende udbytte af indsatsen henvises til følgende eksterne tilbud: Julemærkehjem eller Holbæk Sygehus. Sundhedsplejersken kan desuden invitere familie og rådgiver fra Straxen i Center for Børn og Forebyggelse (CBF) til et møde, hvor bekymringen præsenteres. Herefter kan besluttes, hvorvidt der skal iværksættes børnefaglig undersøgelse eller anden indsats ex. § 11. stk. 3 forløb på Familieværkstedet.

Af de 27 børn, der har deltaget i Tip Tab Tynde i skoleåret 2021-2022, forsætter 20 børn i indsatsen i skoleåret 2021-2022. 7 børn er således blevet afsluttet og udskrevet af Tip Tab Tynde i skoleåret 2021-2022.

Særlige fokuspunkter i indsatsområderne for skoleåret 2021-2022

Tip Tab Tynde-indsatsen består af tre aktiviteter:

- Svømmeundervisning for barnet.
- Madlavningskursus for hele familien.
- Individuelle samtaler v/ sundhedsplejersken for barnet og familien.

Disse tiltag skal hjælpe familien med at kunne tilrettelægge bedre kost- og motionsvaner for barnet i dagligdagen. Derved øges chancen for, at barnets BMI reduceres.

Svømmeundervisning

Svømmeundervisningen for børn, der er indskrevet i Tip Tab Tynde startede ved opstart af skoleåret 2021-2022. Der tilbydes svømmeundervisning til børnene á 45 minutter to gange om ugen. Børnene er opdelt i to svømmehold, hvor 0.- 3. klasser svømmer fra klokken 16.30 til 17.15 og 4. - 7. klasser svømmer fra klokken 17.15 til 18. Svømmeundervisningen foregår i Ishøj Svømmehal, hvor personalet varetager undervisningen.

I efteråret 2021 har svømmeundervisningen været ramt mange aflysninger fra svømmehallen. Der har været forskellige årsager til aflysningerne. Svømmehallen blev lukket blandt andet på grund af vandforurening samt mangel på personale grundet sygdom og ledige stillinger. CBF fandt det meget uhensigtsmæssigt, at svømmeundervisningen blev aflyst for børnene, da de i den grad har brug for motion. Dette blev taget til efterretning og svømmeundervisningen blev derefter mere stabil for børnene.

Madlavningskurser og vejledning i ernæring

I skoleåret 2021-2022 har Tip Tab Tynde forsøgt at anvende en ny model med hensyn til madlavning/diætist.

Diætisten er tilknyttet Overvægtsenheden for børn på Holbæk Sygehus og har en stor erfaring med at arbejde med familier i denne målgruppe.

Familierne (børn og forældre) som er indskrevet i Tip Tab Tynde bliver tilbudt et vejledningstilbud, der består af to oplæg v/diætisten og sundhedsplejersken. Oplæggene er af to timers varighed, og der bliver serveret sunde sandwich og poser med grøn snacks undervejs. Efter hvert oplæg er der dialog med familierne, og de kan dele deres erfaringer med tilbuddet og overvægtsproblematikker.

Familien er blevet oplyst om, at det er obligatorisk at deltage i disse oplæg, hvis barnet skal deltage i Tip Tab Tynde.

Individuelle samtaler v / sundhedsplejerskerne

Målet er, at familien får en aftale inden for 14 dage efter, de har henvendt sig til CBF. På den måde sikres, at barnet starter i tilbuddet snarest muligt. Sundhedsplejerskerne gennemfører som en fast del af Tip Tab Tynde-indsatsen individuelle samtaler med de børn og familier, som er indskrevet i indsatsen. Samtalen og vejledningen tager udgangspunkt i Holbæk-modellen, som bruges i Overvægtsenheden på Holbæk Sygehus.

Ved første samtale har sundhedsplejersken afdækket familiens individuelle behov og ikke mindst motivationsfaktor for at deltage i tilbuddet, og forældrene informeres om indhold og længde af tilbuddet. Desuden skal familierne deltage i samtale hver anden måned hos en sundhedsplejerske, og barnet vejes og måles ved hver samtale. Forældrene indkaldes til to opfølgende samtaler efter at forløbet afsluttes. Børnene kan deltage op til 1,5 år i Tip Tab Tynde svømmehold afhængig af, hvornår de er indgået i tilbuddet.

Opsummering

Ligesom det var tilfældet med skoleåret 2019-2020 og 2020-2021, har skoleåret 2021-2022 også været et vanskeligt år for Tip Tab Tynde. På grund af vandforurening i svømmehallen og personalemangel i svømmehallen har svømmeundervisningen været aflyst flere gange i skoleåret.

I skoleåret 2021-2022 deltog i alt 27 børn i Tip Tab Tynde. Andelen af børn, der har reduceret deres BMI under deres forløb i Tip Tab Tynde, er samlet set 56 pct., mens 44 pct. har øget deres BMI. Dermed er andelen af børn, hvis BMI er reduceret, mindre end i sidste skoleår, hvor der sås reduktion af BMI på 61 pct. af børnene (og øget BMI hos 34 pct.).

Trods reduktioner i børnenes BMI er familierne i Tip Tab Tynde dog fortsat udfordrede af væsentlige overvægtsproblematikker. Ingen af de børn, som har deltaget i Tip Tab Tynde i skoleåret 2021-2022, var normalvægtige ved seneste måling. Det må dog formodes, at børnenes overvægtsproblematikker ville have været endnu større, hvis ikke de havde deltaget i indsatsen. Målgruppen for Tip Tab Tynde omfatter børn til nogle af de mindst ressourcestærke familier i kommunen, hvoraf en del formentlig ikke ville deltage i nogen sportsaktivitet, hvis ikke de deltog i svømmeundervisningen i Tip Tab Tynde.

På baggrund af resultaterne i skoleåret 2021-2022 og foregående år vurderer CBF, at der er et løbende behov og opmærksomhed for at nytænke Tip Tab Tynde indsatsen med henblik på at sikre, at familierne får et større udbytte af indsatsen. I den forbindelse bliver der nu fokuseret på:

- *Inklusions- og eksklusionskriterier for deltagelse i indsatsen.* Et væsentligt kriterie er familiens motivation for forandring og ressourcer for deltagelse i indsatsen. Hvis familien på forhånd ved, at de ikke kan komme til samtaler eller ikke kan deltage i diætistaftener, er Tip Tab Tynde ikke det rette tilbud for dem. Et alternativ til fysiske samtaler eller oplæg på skolen kan være telefoniske samtaler med sundhedsplejersken på skolen. Hvis barnet hellere vil spille fodbold frem for svømning, kan det være også en mulighed. Barnet kan desuden tilbydes sport i Jump4fun regi, som tilbydes i Ishøj kommune.
- *Procedurer for opstart og afslutning af indsatsen.* Dette kan bidrage til en tydelighed for forældre og sundhedsplejersker i forhold til videre henvisning til en anden tilpasset og målrettet indsats til hele familien.
- *Styrket tværfagligt samarbejde.* Det er væsentligt at have en opmærksomhed på familier, som ikke kan inkluderes i Tip Tab Tynde eller ikke har overskud til at deltage. Der kunne med fordel etableres et tættere samarbejde med personale i familieværkstedet, hvor overvægtsproblemaikken samtænkes med familiens øvrige problemstillinger. Flere børn kan have sansemotoriske udfordringer, hvorfor det også ville være relevant med øget samarbejde med fysioterapeuterne i CBF. Initiativer som kunne optimere indsatsen såvel for familier i Tip Tab Tynde og uden for Tip Tab Tynde.

Målgruppen for Tip Tab Tynde er familier til børn i skolealderen, hvor barnet har en overvægtsproblematik. For de fleste familier opstår overvægtsproblematikken dog tidligt i barnets liv, der er således behov for at betragte sundhed og overvægt i et bredere perspektiv. CBF er optaget af den sundhedsfremmende og forebyggende tidlige indsats til sundhed og overvægt, og det vil fremadrettet være centralt at

skabe en styrket sammenhæng mellem dette fokus og Tip Tab Tynde. Som en del af den forebyggende indsats for fremme sundhed hos børn i Ishøj Kommune har CBF ansøgt Novo Nordisk Fonden om midler til projekt med titlen 'Sammen om Familiens Sundhed'. I projektet ønsker CBF at iværksætte familieindsatser, der fokuserer bredt på at løfte sundheden for familier i udsatte positioner med henblik på at forebygge fysiske og mentale trivselsproblemer hos børnene i Ishøj Kommune.